

★ GOUDA ★
★ 750 ★

1272 - 2022

Jaarstukken 2017

gemeente
gouda

3.3 Werk en inkomen

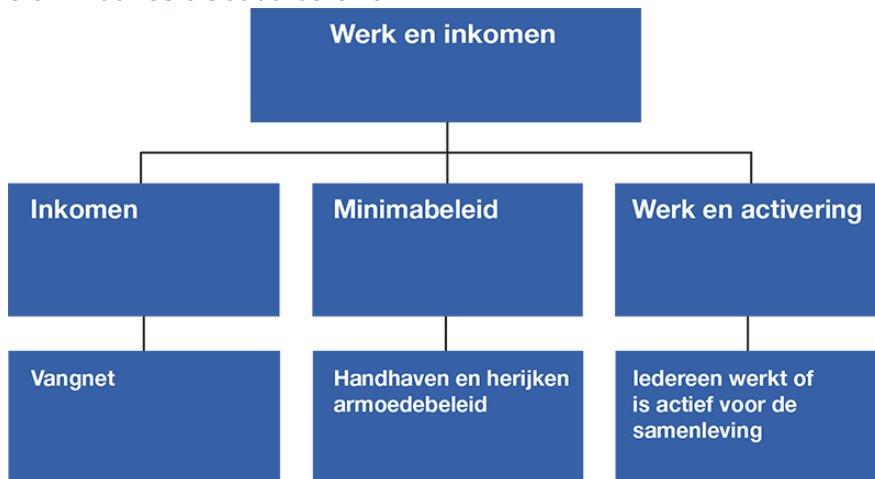
Bij de foto:

Ondertekening van de overeenkomst voor de bouw van sociale huurwoningen in Middenwillens met Woonpartners.

Over het programma:

De Goudse doelstellingen voor het Sociaal Domein uit de beleidsnota 'Iedereen doet mee' zijn programma-overstijgend. De Participatienota 2015 - 2018 geeft hierbinnen nadere invulling aan het beleid voor de bestaande en nieuwe doelgroepen van de Participatiewet.

3.3.1 Wat heeft Gouda bereikt?

3.3.2 Wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren

Nr.	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Bron
1	Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder	1e helft 2017	44,6	41,9	CBS - Participatie Wet
2	Aantal re-integratievoorzieningen	per 1.000 inwoners 15-65 jaar	1e helft 2017	29,3	27,1	CBS - Participatie Wet
3	% Kinderen in armoede	%	2015	6,44	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
4	% Jeugdwerkloosheid	%	2015	2,05	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

Nr.	Indicator	Toelichting
1	Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.
2	Aantal re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
3	% Kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
4	% Jeugdwerkloosheid	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

3.3.3 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Inkomen

Gouda biedt een Participatiewet-uitkering en andere financiële voorzieningen voor wie dat nodig heeft. Voorop staat dat iedereen die kan werken, werkt naar vermogen of actief is voor de samenleving. Uitstroom naar werk heeft prioriteit en inwoners die dat nodig hebben worden daarin ondersteund door de gemeente.

Net als in voorgaande jaren was het Participatiewet-budget weer ontoereikend om de uitkeringen van te kunnen bekostigen. Er zijn daarom weer extra maatregelen genomen om het tekort zoveel mogelijk te beperken. Voor 2017 wordt daarom een beroep gedaan op de Vangnetregeling 2017.

Een belangrijke constatering is dat binnen het gehele sociaal domein de uitgaven geen gelijke tred houden met de inkomsten vanuit het Rijk. Het college heeft daarom een bestuursopdracht verleend. Met het verlenen van een bestuursopdracht anticipeert het college op de geprognosticeerde tekort binnen het sociaal domein.

De doelstellingen van het in mei gestarte programma Modernisering Sociale Dienst is om de instroom te beperken, de uitstroom te bevorderen en de handhaving te versterken en de talenten, wensen en voorkeuren van mensen met een Participatiewet-uitkering optimaal te benutten en waar mogelijk te honoreren. Enerzijds wordt gewerkt aan een meer integrale Sociaal Domein bredere dienstverlening aan de inwoners. Anderzijds ligt de focus op het in beeld brengen van de klant en op het effectiever en efficiënter inrichten van de processen en instrumenten en op het verbeteren en verdiepen van de relatie met het bedrijfsleven.

Voor de groep (potentiële) ondernemers met een Participatiewet-uitkering is de start gemaakt van een experiment met als doel bijstandsgerechtigde ondernemers meer (vrije) regelruimte te bieden om hun onderneming op of uit te bouwen. In samenwerking met Vluchtelingenwerk wordt zo vroeg mogelijk gezorgd voor een 'warme overdracht' van nieuwe stathouders naar Werk en Participatie. Zodat er gericht een traject ingezet kan worden voor de begeleiding van stathouders richting werk en/of activering.

Door de Stadswinkel stromen wekelijks mensen uit naar betaalde arbeid, omdat men in de Stadswinkel letterlijk een gezicht krijgt.

Minimabeleid

In maart 2017 heeft de raad het beleidskader armoede en schulden Gouda 2017 – 2020 'Samen Mee(r) Doen' vastgesteld. Dit kader is - en wordt nog verder - uitgewerkt in een aantal verordeningen en maatregelen.

- De verordening Bevordering maatschappelijke participatie is vastgesteld;
- De verordening Individuele inkomenstoelage 2018 is vastgesteld;
- Het taalakkoord 'Taal voor het leven' is gesloten en het Taalhuis is opgericht.;
- De Rotterdampas is ingevoerd. Voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen is het kindpakket ingevoerd met een schoolkostenregeling en een vergoeding voor een sport- of muziekabonnement;
- Het Kinderfonds is gecontinueerd;
- Er is een collectieve zorgverzekering voor mensen met een laag inkomen;
- Er wordt in preventie van armoede en schulden geïnvesteerd door het toegankelijk aanbieden van informatie in samenwerking met de Sociaal Teams, scholen en betrokken maatschappelijke organisaties.

Naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak over de inzet van private schuldhulporganisaties is versneld gewerkt aan een noodzakelijke verbetering van de gemeentelijke schuldhulpverlening. Vanaf 1 januari 2018 is de schuldhulpverlening gericht op minnelijke of wettelijke schuldsanering in eigen beheer georganiseerd, waarbij wordt gewerkt aan een optimale samenwerking met het voorveld gebaseerd op de "Goudse standaard".

Werk en activering

In juli is de tussenevaluatie van de Participatienota 2015 - 2018 in de raad behandeld en zijn de re-integratieverordening, de afstemmingsverordening en de beleidslijn beschut werk vastgesteld.

Tegelijkertijd is een begin gemaakt met de brede discussie over ontschotting in het Sociaal Domein.

Via het programma Gouda aan de Slag wil de gemeente mensen met een uitkering naar werk leiden.

Uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden begeleid om maatschappelijk actief te worden voor de Goudse samenleving. In 2017 heeft de gemeente geen uitvoering van de verplichte tegenprestatie opgelegd.

De gemeente ondersteunt mensen met een arbeidsbeperking met 'beschermd werk' naar een zo regulier mogelijke werkplek, bij voorkeur bij een gewone werkgever. Voor hen die dit niet kunnen, wordt ingezet op 'beschut werk', op 'dagbesteding' of op een traject om deze doelgroep arbeidsfit te maken. Vanuit de rol als centrumgemeente in de arbeidsmarktregio Midden-Holland wordt de samenwerking tussen arbeidsmarktpartners (o.a. onderwijs en werkgevers) gestimuleerd. Dit om onder meer de regionale taakstelling van garantiebannen te realiseren voor geregistreerde arbeidsbeperkten. Werkgevers krijgen vanuit het Werkgeversservicepunt Midden-Holland ondersteuning bij het realiseren van werk voor alle doelgroepen met inzet van passende instrumenten. Hierbij wordt nauw samengewerkt met scholen (voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en entree-opleiding).

Jeugdwerkloosheid wordt bestreden door jongeren die niet zelfstandig de weg vinden (al of niet met een uitkering) ondersteuning op maat te bieden. Met als doel dat zij uitstromen naar werk en/of passende opleiding. In dit kader werken arbeidsmarktpartners zeer nauw samen aan een sluitende aanpak en worden Europese middelen (ESF) verworven en ingezet.

Het gaat zowel om preventie als om bestrijding jeugdwerkloosheid. In het kader van preventie zijn jongeren van het Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs (VMBO) gestimuleerd om een opleiding te kiezen met arbeidsmarktperspectief. Tevens wordt zwaar ingezet op het tegengaan van voortijdige schoolverlaters. In het kader van de bestrijding jeugdwerkloosheid is er voor werkzoekende jongeren een voucherregeling ingezet. Dit is een tijdelijke loonkostensubsidie voor werkgevers in de regio Midden-Holland die hen stimuleert om jongeren in dienst te nemen (met en zonder uitkering). Jongeren die worstelen met diverse vormen van problematiek (schulden, dakloosheid, psychische problemen, een justitieel verleden) worden begeleid richting werk/school door gespecialiseerde jongerencoaches. Eventueel met inzet van diverse vormen van dagbesteding. Verder zijn arbeidsfittrainingen georganiseerd en zijn in samenwerking met uitzendbureaus jongeren toegeleid naar werk. Ook kunnen jongeren bij het leerwerkloket informatie krijgen over scholing en testen doen, zoals een competentietest.

Social Return

In de nota inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 zijn de ambities uit het Actieprogramma zakencoalitie Gouda 2016-2018, zoals deze zijn verwoord in het Plan van aanpak Social Return, expliciet opgenomen. Binnen het inkoopbeleid was al ruime ervaring opgedaan met Social Return. De inzet van dit instrumentarium kan nog verbeterd en aangevuld worden. Centraal staat hierbij het nader uitwerken van de uitgangspunten dat extra zal worden geïnvesteerd in flexibiliteit/ creatieve oplossingen en de duurzaamheid van de invulling van Social Return. Uitgangspunt bij aanbestedingen is dat een ondernemer bij opdrachten boven een bepaalde waarde een deel van de aanneem- of loonsom voor Social Return inzet. Het doel is om het aantal inwoners dat via Social Return aan het werk komt ten minste te verdubbelen van 30 naar 60. In het Plan van aanpak worden drie actielijnen onderscheiden: 1. Het versterken van de aanpak: het intensiveren van de inzet op maatwerk, 2. Het verbreden van de aanpak: het uitwerken van de sectorale benadering en 3. Het vernieuwen van de aanpak: inzet bij lagere contractwaarden en bij subsidies.

3.3.4 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Promen	<p>Promen voert voor Gouda de Wet sociale werkvoorziening (WSW) via een gemeenschappelijke regeling uit. Kerntaak is het bieden van betaald werk en ontwikkelingsmogelijkheden aan inwoners met een arbeidsbeperking met een WSW-indicatie. Daarnaast voert Promen in opdracht van de individuele gemeenten re-integratie activiteiten uit voor werkzoekenden die ondersteund worden op grond van de Participatiewet. Dit in de vorm van leerwerkplaatsen, werkervaringsplaatsen en aangepast(e) werk(plekken) zowel binnen als buiten de locaties van Promen in Gouda en Capelle aan den IJssel. Het beleid is er vooral op gericht de medewerkers zoveel mogelijk in een reguliere omgeving te laten werken op werkzaamheden die voor Promen rendabel zijn.</p> <p>Promen voert doelstellingen uit de programmabegroting (programma 3) uit:</p> <p>1 Iedereen die kan werken, werkt naar vermogen of is actief voor de samenleving.</p> <p>2 Voor wie dat nodig heeft is een veilig vangnet beschikbaar (in dit geval in relatie tot werk).</p>

Promen

Doel van het programma Werk en inkomen is dat iedereen die kan werken, werkt naar vermogen of actief is voor de samenleving. Voor wie dat nodig heeft is een veilig vangnet beschikbaar. Promen levert een bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van het programma Werk en inkomen door het bieden van werk en ontwikkelingsmogelijkheden aan inwoners met een WSW-indicatie en aan inwoners die ondersteuning ontvangen op grond van de Participatiewet.

Ontwikkelingen 2018 en eventuele risico's

In de zomer van 2017 is het bestuurlijke besluit genomen dat Promen deze rol behoudt voor de toekomst en dat er een juridische en financiële scheiding komt tussen de WSW en Participatiewet. De Participatiewet-activiteiten zullen vanaf 2018 in een aparte BV worden ondergebracht, waarbij gemeenten individuele ruimte houden om hun dienstverlening vraaggericht in te vullen. Daarnaast is besloten dat Promen een transitieplan moet gaan opstellen om de verwachte inkrimping van het bedrijf vorm te geven. Voorts zijn de eerste stappen gezet naar een nieuwe lokale samenwerkingsconstructie.

3.3.5 Wat heeft het gekost?

3.3.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2017	Begroting 2017 na 3e wijziging	Rekening 2017	Verschil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten				
PG Inkomen	25.733	28.142	27.045	1.096
PG Minimabeleid	3.324	4.104	3.765	338
PG Werk (en activering)	15.118	16.818	15.666	1.152
Totaal lasten	44.174	49.064	46.476	2.587
Baten				
PG Inkomen	-22.599	-23.882	-23.962	81
PG Minimabeleid	-110	-330	-164	-166
PG Werk (en activering)	-622	-1.379	-1.108	-271
Totaal baten	-23.331	-25.591	-25.234	-356
Saldo van baten en lasten	20.843	23.473	21.242	2.231
Toevoegingen aan reserves (lasten)		759	759	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-23	-1.609	-1.609	0
Gerealiseerd resultaat	20.820	22.622	20.392	2.231

3.3.5.2 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Inkomen	1.096.000	V		81.000	V	
Bijstandsvorderingen inkomen: De inbaarheid van uitstaande bijstandsvorderingen wordt jaarlijks geactualiseerd mede op basis van historie. In verband met de afname van de debiteurenvorderingen (meer ontvangsten) neemt de voorziening voor bijstandsvorderingen af; dit levert per saldo voor de baten en lasten een voordeel op van € 268.000.	258.000	V	I	10.000	V	I
RISR: Door eigen mensen in te zetten als sociaal rechercheur zijn de kosten voor inhuur lager uitgevallen.	66.000	V	I	10.000	N	I
Participatiewet-uitkeringen: De uitgaven voor de PW-uitkeringen komen boven de grens van 12,5% van het ontvangen budget uit. Hierboven wordt 100% vergoed door het Rijk middels de vangnetuitkering (opgenomen onder de baten). Per saldo is er een nadeel van € 19.000.	100.000	N	I	81.000	V	I

Omschrijving (bedragen * € 1)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
Overhead: Vanaf de begroting 2017 worden de overheadkosten in een afzonderlijk programma verantwoord. Bij de totstandkoming van de jaarrekeningcijfers is scherp gekeken welke lasten wel en welke niet tot de overhead behoren. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie. In de realisatie wordt meer als overhead aangemerkt dan in de begroting, hierdoor is er een tekort op het programma overhead en is er binnen de functionele programma's sprake van een overschot.	909.000	V	I			
Overig	37.000	N	I			
Minimabeleid	338.000	V		166.000	N	
Bijstandsvorderingen: De inbaarheid van uitstaande bijstandsvorderingen wordt jaarlijks geactualiseerd, mede op basis van historie. In verband met de afname van de debiteurenvorderingen (meer ontvangsten) voor de bijzondere bijstand neemt de voorziening voor bijstandsvorderingen af (voordeel). Daarnaast zijn er minder vorderingen ontstaan gedurende het jaar dan vooraf ingeschat (obv historie), waardoor de baten achterblijven bij de begroting. Dit levert per saldo voor de baten en lasten een nadeel op van € 20.000.	150.000	V	I	170.000	N	I
Overhead: Vanaf de begroting 2017 worden de overheadkosten in een afzonderlijk programma verantwoord. Bij de totstandkoming van de jaarrekening cijfers is scherp gekeken welke lasten wel en welke niet tot de overhead behoren. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie. In de realisatie wordt meer als overhead aangemerkt dan in de begroting, hierdoor is er een tekort op het programma overhead en is er binnen de functionele programma's sprake van een overschot.	181.000	V	I			
Overig	7.000	V	I	4.000	V	I
Werk (en activering)	1.152.000	V		271.000	N	
Regionale projecten (ESF): De jaaroverstijgende ESF-projecten lopen nog door in 2018. Ten opzichte van de raming is sprake van onderbesteding op de lasten en op de baten. Dit is per saldo neutraal.	292.000	V	I	292.000	N	I
Regionale projecten (Transparantie banenafspraken): Eind 2017 is een bedrag beschikbaar gesteld voor 'Transparantie banenafpraak' (€ 89.000). De uitvoering zal pas plaats vinden in 2018. Voorgesteld wordt dan ook het bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2018.	89.000	V	I			
Regionale projecten (Werkbedrijf): De oprichting en ontwikkeling van het regionale werkbedrijf is een jaaroverstijgend project. Er is in totaal € 1 miljoen beschikbaar gesteld in 2015 door het Rijk voor de arbeidsmarktregio. Hiervan resteert nog een bedrag van € 95.000. Dit geld dient beschikbaar te blijven voor de regio en de raad zal daarom worden voorgesteld om het saldo van deze post opnieuw beschikbaar te stellen in 2018.	95.000	V	I			
Re-integratiegelden: Per saldo is er op de re-integratiegelden een onderbesteding van € 95.000. De belangrijkste afwijking zit in de re-integratie-trajecten bij Promen. De gestarte re-integratie-trajecten bij Promen voor 2017 zijn nog niet geheel afgerond; voorgesteld wordt om uit het restantbudget van 2017 € 50.000 over te hevelen naar 2018 om deze reeds gestarte trajecten te kunnen bekostigen.	78.000	V	I	17.000	V	I
Vluchtelingenwerk: Van het Rijk wordt een subsidie ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders (€ 2.370 p.p. inclusief de extra middelen voor de participatieverklaring (€ 1.370)); het geld dat ontvangen wordt via het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) is nog niet geheel uitgegeven. In verband met de voorwaarden die gesteld zijn voor het uitgeven van deze Rijksontvangsten wordt voorgesteld het restant bedrag van per saldo € 249.000 opnieuw beschikbaar te stellen in 2018.	133.000	V	I	116.000	V	I
Volwasseneneducatie: In 2017 was voor de regio Midden-Holland een budget beschikbaar van € 791.000 (inclusief het meegenomen bedrag uit 2016). De bestedingen van de organisaties die uit dit budget gefinancierd werden zijn achtergebleven. Dit betekent dat een deel van het budget (€ 108.000) wordt teruggevorderd door het Rijk. Dit is budgetneutraal. Sinds 2015 hebben gemeenten meer beleidsvrijheid voor de financiering van taaltrajecten voor hun inwoners met een taalachterstand. De wettelijke verplichte inkoop van trajecten bij de ROC's is sindsdien stapsgewijs afgebouwd, wel gelden nog steeds de criteria waaraan deelnemers en het scholingsaanbod dienen te voldoen. In de regio Midden Holland is gekozen voor een divers en deels laagdrempelig scholingsaanbod, dit aanbod wordt nog niet optimaal benut door inwoners met een taalachterstand.	112.000	V	I	112.000	N	I
Overhead: Vanaf de begroting 2017 worden de overheadkosten in een afzonderlijk programma verantwoord. Bij de totstandkoming van de jaarrekeningcijfers is scherp gekeken welke lasten wel en welke niet tot de overhead behoren. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan tussen de begroting en de realisatie. In de realisatie wordt meer als overhead aangemerkt dan in de begroting, hierdoor is er een tekort op het programma overhead en is er binnen de functionele programma's sprake van een overschot.	353.000	V	I			

3.4 Jeugd, onderwijs en sport

Bij de foto:

Kinderen van de Livingstoneschool arriveren in het Huis van de Stad om samen met burgemeester Milo Schoenmaker te ontbijten ter gelegenheid van het Nationaal Schoolontbijt.

Over het programma:

Jeugd

De programma-overstijgende doelstellingen voor het Sociaal Domein zijn geformuleerd in de nota 'Iedereen doet mee'.

Onderwijs

Gouda: geeft vorm aan de aansluiting van de zorgstructuur op de scholen op de jeugdhulp; verbetert de aansluiting van het voortgezet (speciaal) onderwijs op de toeleiding naar werk of arbeidsmatige dagbesteding; dringt het aantal voortijdig schoolverlaters terug en voert het lokaal onderwijsachterstandenbeleid (OAB) in samenwerking met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties uit.

Onderwijshuisvesting

Gouda geeft vorm aan adequate huisvesting voor scholen.

Sport

Gouda investeert in een actief sportieve en gezonde samenleving.